

SZOMSZÉDOLÁS AZ EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS GYŰJTEMÉNYBEN

November 19-én délelőtt újabb Szomszédoláson vehettünk részt, most az új helyre költözött evangélikus gyűjteményt látogattuk meg. Az időjárás épp zord arcát mutatta, de ennek ellenére szép számmal gyűltünk össze érdeklődők a könyvtár és levéltár szépen felújított impozáns épületének aulájában.

A házigazdák kedves fogadtatásban részesítettek minket, majd kezdetét vette a gyűjteménytúra. Először kívülről tekintettük meg az Evangélikus Országos Gyűjtemény megújult otthonát az Üllői út és Szentkirályi utca sarkán. Zászkaliczky Zsuzsanna közművelődési igazgatóhelyettes beszélt nekünk az építmény több mint 100 éves történetéről.

Ezt követően az épületben megbúvó Józsefvárosi Evangélikus Gyülekezet 16. századot idéző templomába léptünk, ahol vetített előadás keretében megismerkedhettünk az egyes gyűjteményekkel, a költözés és a felújítási munkák viszontagságaival. Az Evangélikus Országos Gyűjtemény a levéltár (1812); a könyvtár (1957) és a múzeum (1979) integrálásával jött létre 2017-ben. Az országos gyűjtemény legrégibb tagja a levéltár, mely 1908-óta helyileg is az Üllői úti épületben működik. A levéltárban már a kezdetektől őriztek, gyűjtöttek könyveket, lehet mondani innét indul a könyvtár története. Jelentős muzeális gyűjteménnyé Podmaniczky-Degenfeld kiskartali könyvtárával,

majd később Radvánszky Béla sajakazai könyvtárával vált. Dr. Hubert Gabriella gyűjteményvezető, Balogh Kriszta könyvtárvezető, majd Czenzhe Miklós levéltárvezető rövid bevezetője után végigsétáltunk a megújult épület csodálatos termein. Kíváncsian léptünk a féltett „Zöld terem” előterébe, s valóban csodálatos látvány tárult élénk: a terem tökéletes mása a Podmaniczky-Degenfeld család egykori kiskartali kastélya könyvtárszobájának. A felújításnak köszönhetően a bútorzat és a gyűjtemény visszanyerte eredeti szépségét. A Radvánszky-gyűjtemény is megújult környezetbe térhetett vissza. Érdekesség, hogy a két gyűjtemény az ajándékozás útján nemcsak új helyre került, hanem mondhatjuk megmenekült, hiszen mind két kastély áldozatul esett a világháború és az azt követő rombolások időszakának. Láttunk érdekességeket, könyvritkaságokat is, pl. az országban csak két példányban fellelhető Luther Kis Kátéjának szó szerint kicsi kiadását. A könyvtár jelenlegi állománya mintegy 120 000, a felújított épületben azonban csak kb. 40.000 kötet térhetett vissza, így az állomány nagy része most külső raktárban, Törökbálinton található. Az új, modern olvasóterem már ösztöl fogadja az olvasókat, s nem kis logisztikai munkával igyekszik az olvasói kéréseket teljesíteni. A Szomszédolás utolsó állomása a levéltár volt,

amely szintén megújult. A gyűjtemény legnagyobb kincse Luther Márton 1542-ből származó kézzel írt végrendelete. A levéltár közel 1200 iratfolyóméter anyagot őriz, melynek csupán csak töredéke tudott visszaköltözni a régi épületbe, ezért jelenleg az állomány többsége csak a Fővárosi Levéltárban kutatható.

Az Evangélikus Országos Gyűjtemény nagy átalakuláson ment keresztül az elmúlt években, a szép megújult környezetbe egy új szervezeti felépítésű gyűjtemény került. Sok minden el készült, de vannak még megoldandó feladatok,

erről is beszéltek házigazdáink. A szakmai nap során tapasztalt – érezhetően egymást erősítő – gyűjteményágazatok közti együtt gondolkodás azonban biztosan elősegíti ezek megoldását.

A programot gazdag büfébéd zárta, kellemes beszélgetésekkel. Köszönet a szervezőknek és a házigazdáknak!

Sütöri Ágnes

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Hittudományi Kar Könyvtára

Varga-Kohári Mária

Váci Egyházmegyei Könyvtár

EGYHÁZI GYŰJTEMÉNNYEL A KÖZÉRT

Az Evangélikus Országos Gyűjtemény – bár ebben a formában csak másfél éves – számottevő hagyománnyal rendelkezik gyűjteményi, tudományos és közművelődési területen egyaránt. Az új, integrált intézmény küldetésnyilatkozatában ez áll: „[...] a maga eszközeivel támogatja a fenntartó Magyarországi Evangélikus Egyházat oktató, diakóniai, missziói tevékenységében és ökumenikus kapcsolataiban,

EVANGÉLIKUS
ORSZÁGOS
GYŰJTEMÉNY
+ + +

- hogy felhasználóbarát szolgáltatásával, az esélyegyenlőség kívánalmait szem előtt tartva biztosítsa a hozzáférést dokumentumainak gyűjteményéhez és a külső információforrásokhoz,
- hogy segítse a kulturális örökség és az emberi méltóság védelmét,
- hogy kulturális programjain keresztül is hitet tegyen az élő evangéliumról.”